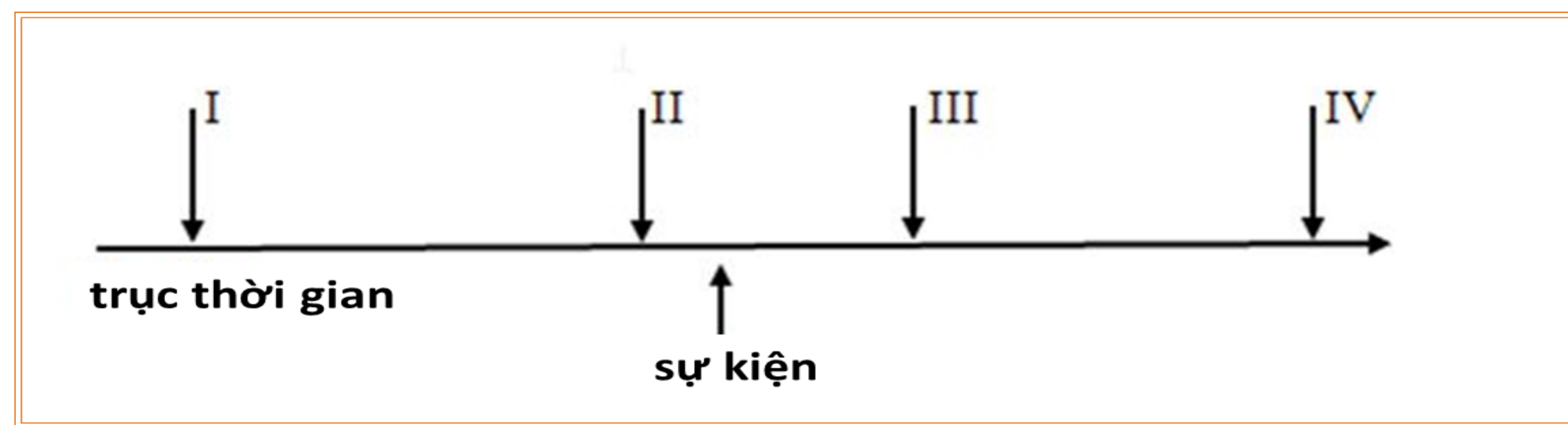

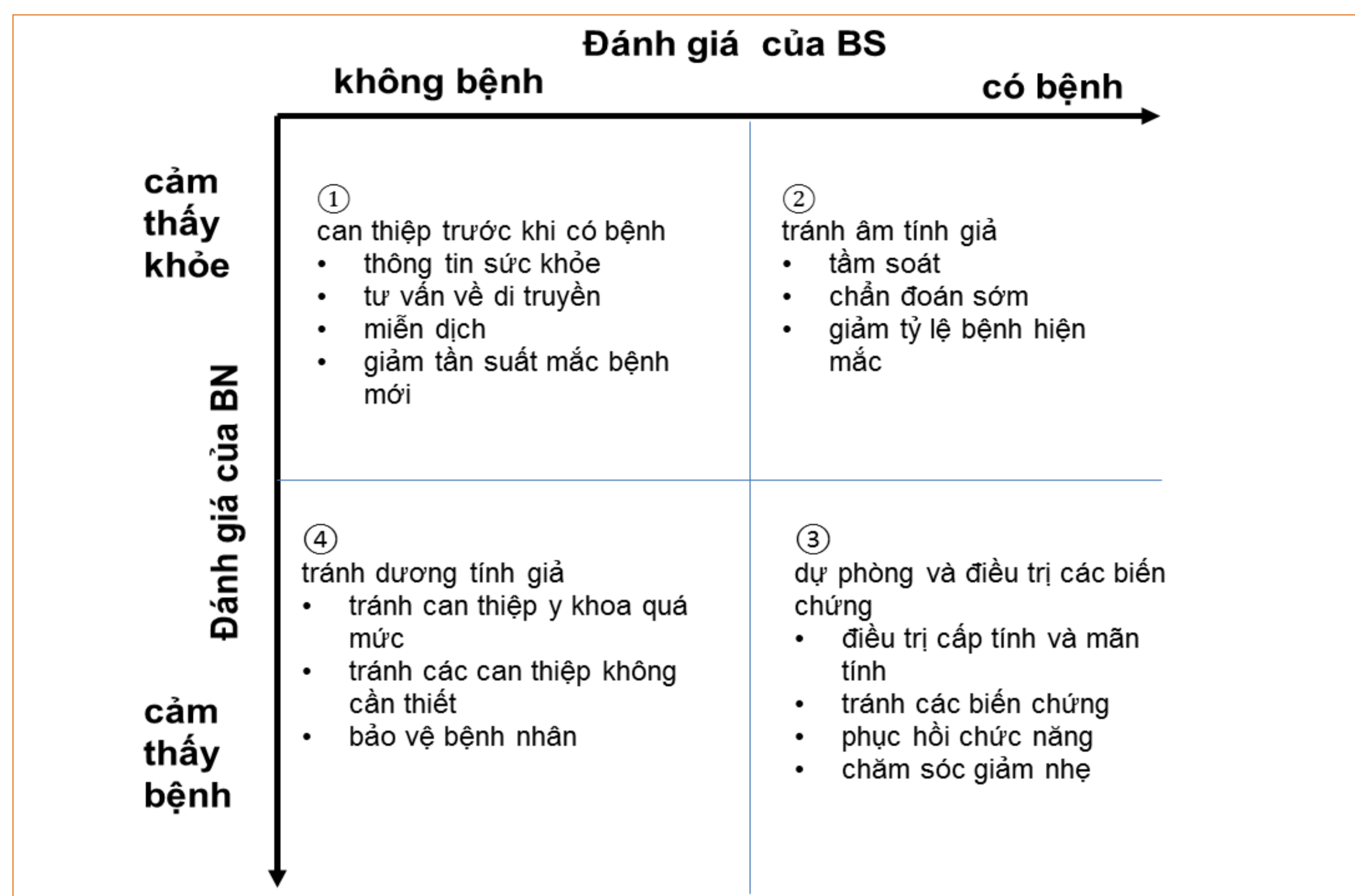
Dự phòng cấp bốn

Từ hội nghị Wonca tại Hồng Kông 1995 đến hội nghị Wonca tại Prague 2013

Marc Jamouille, IRSS-UCL & Michel Roland, DMG-ULB . BS tổng quát, Vương quốc Bỉ

Thông thường, vấn đề dự phòng trong lâm sàng được khái quát hóa như là hoạt động y khoa ngay cả khi trước và sau khi xuất hiện tình trạng bệnh. Dự phòng cấp một được đề cập trước khi vấn đề sức khỏe xuất hiện, có bao gồm giáo dục và nâng cao sức khỏe. Vai trò của dự phòng cấp 2 không rõ ràng, đôi khi được đề cập bởi bác sĩ tìm mạch như là dự phòng sau khi sự kiện xảy ra. Dự phòng cấp ba không thực sự được quan tâm và dự phòng cấp bốn thì được xem như là chăm sóc giảm nhẹ. Với cách nhìn như vậy, bệnh nhân là chủ thể của chăm sóc xuyên suốt theo thời gian. Tình trạng bệnh được xem là trung tâm.

Được báo cáo tại Wonca Hồng Kông năm 1995, mô hình bảng chéo 2x2, dựa trên phân tích mối quan hệ giữa bệnh nhân-bác sĩ, cho phép định nghĩa được 4 lĩnh vực hoạt động của BSGĐ/BSTQ trong đó có bao gồm các hoạt động dự phòng theo thời gian.

Dự phòng cấp bốn có nghĩa rộng hơn là chỉ các hoạt động y học thực chứng (y học chứng cứ). Đó còn là cách thức lý luận về công việc, do vậy phạm trù này còn có thể áp dụng cho các lĩnh vực khác, bao gồm việc can thiệp y khoa quá mức cần thiết do lạm dụng thuốc, lạm dụng khảo sát, lạm dụng tầm soát, lạm dụng chẩn đoán, lạm dụng điều trị-chăm sóc không cần thiết, cũng như lạm dụng can thiệp quá mức bệnh nhân; và thông thường là do những giới hạn của y khoa. Cũng cần nói rằng việc can thiệp y khoa dưới mức cần thiết cũng được bao hàm trong phạm trù này.

Mô hình P4 cho phép đề cập đến những phạm trù khó như "không có bệnh" - "đầu chứng không giải thích được về mặt y khoa" - "người khỏe mạnh lo lắng" - "bệnh nhân khó chịu" - "hội chứng rối loạn thần kinh thực vật" - "rối loạn dạng cơ thể" - "thái độ bất thường - bệnh lý" (danh sách có thể dài vô hạn)

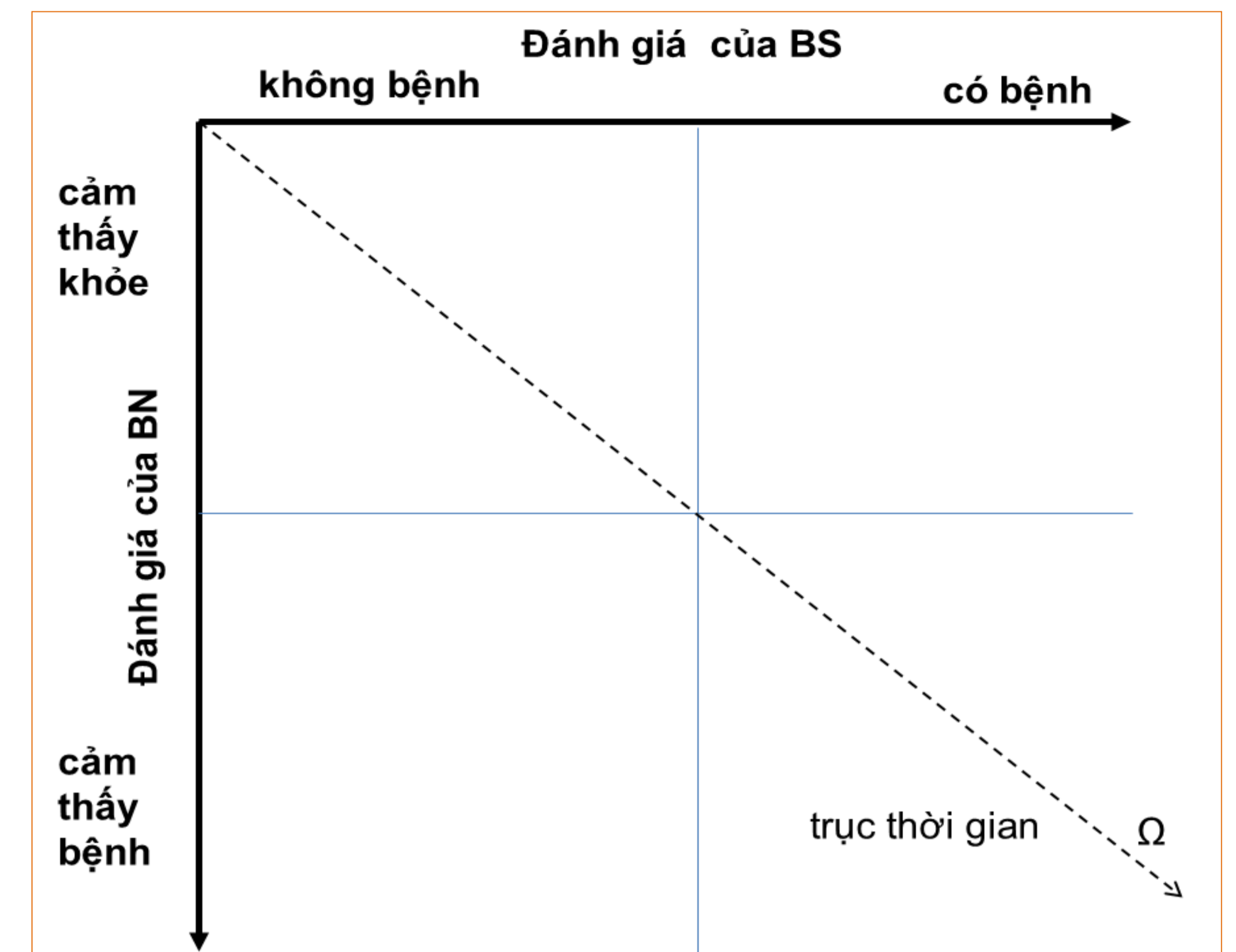
- Phạm trù về dự phòng cấp bốn nhanh chóng được chấp nhận trên qui mô toàn thế giới
- 2008, Được công nhận bởi Hiệp hội châu Âu về bác sĩ đa khoa tổng quát (UEMO)
 - 2008 Hội thảo tại Brazil kỷ niệm sinh nhật lần thứ 20 của hệ thống y tế
 - 2009 Hội nghị của Wonca châu Âu tại Basel (Thụy Sĩ)
 - 2010 Hội thảo toàn quốc của hiệp hội BSGĐ/BSTQ của Pháp tại Nice (Pháp)
 - 2011 SIAP tập huấn tổ chức bởi Equipo Cesca tại Barcelona (Tây Ban Nha)
 - 2012 Tập huấn tại Buenos Aires, Mendoza và Rio de la Plata (Argentina)
 - 2013 Tập huấn tại Harvard (Mỹ), Lausanne (Thụy Sĩ) và Paris (Pháp)
 - 2013 Phiên thảo luận mở rộng của hội thảo thường niên của SBMFC, Belem (Brazil) và APMGF tại Covilhã (Bồ Đào Nha)
 - 2013 Hội nghị quốc tế của Wonca tại Prague (Cộng hòa Séc)
 - 2013 Ngày bàn về dự phòng cấp IV tại Buenos Ayres (Argentina)

1986

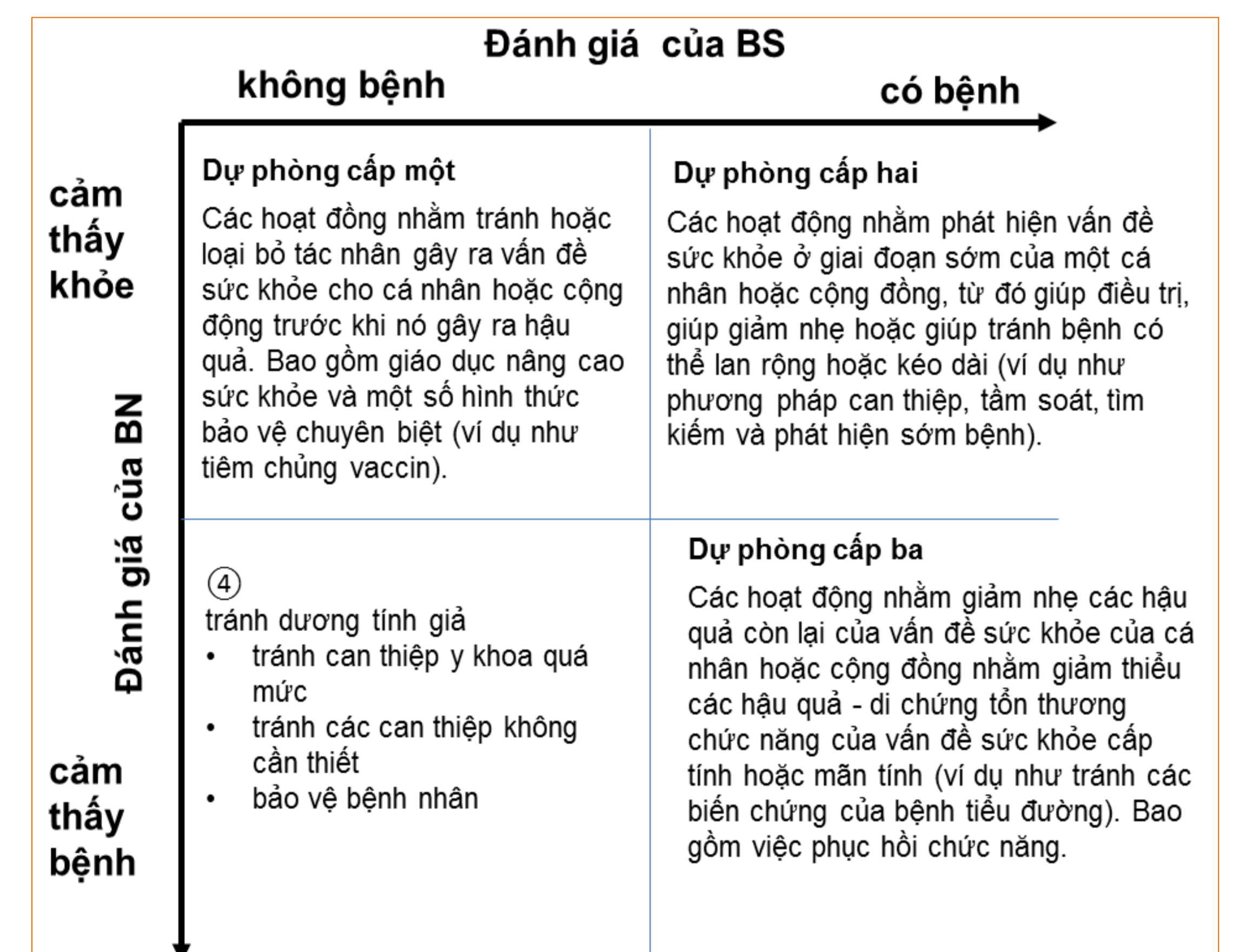
1995

1999

2003

Theo mô hình này, thiết kế theo hình thức bảng 2x2, dự phòng được trình bày như là kết quả của tương quan bệnh nhân - bác sĩ. Bác sĩ muốn tìm thấy bệnh trong khi bệnh nhân có thể có bệnh vào thời điểm nào đó. Với mô hình bảng chéo 2x2 cho phép thể hiện 4 lĩnh vực hoạt động theo thời gian, tương đồng với mô hình dự phòng truyền thống. Với cách nhìn này, trục thời gian sẽ đi xuyên suốt bảng đôi này. Chăm sóc theo thời gian, hay còn gọi là dự phòng, chính là điểm mạnh của bác sĩ gia đình đối với việc chăm sóc bệnh nhân. Bác sĩ và bệnh nhân sẽ đồng hành cùng nhau đến ngày cuối cùng của cuộc đời (điểm Ω)

3 định nghĩa của dự phòng cấp I, cấp II, cấp III đã được xuất bản trong phần phụ lục của tài liệu Wonca về BSGĐ/BSTQ năm 1995. Các định nghĩa này tương đồng với mô hình bảng chéo 2x2. Phần định nghĩa còn trống nằm ở ô số bốn còn được gọi là dự phòng cấp IV, đã được đề cập tại hội nghị Durham của WICC với sự tán đồng của hầu hết các đại biểu của WICC. Khái niệm này đã được xuất bản trong quyển từ điển của Wonca về BSGĐ/BSTQ, phiên bản năm 2003.

Mạng lưới mở rộng của P4

- WICC <http://ph3c.org> Đánh giá về dự phòng cấp IV của WICC
- Argentina <http://prevencion4.com.ar/>
prevencion-cuaternaria@gruposyahoo.com.ar
- Bỉ http://docpatient.net/mj/P4_citations.htm
- Brazil groups.google.com/forum/gtprevencaoquaternaria/
gtprevencaoquaternaria@gmail.com
Twitter @prevquaternaria
www.facebook.com/pages/Prevencao-Quaternaria/
- Iran <http://earthcitizenshealth.blogspot.com>
- Tây Ban Nha SIAP2011@yahoogroups.com
- Uruguay www.facebook.com/pages/Prevencion-Cuaternaria/

Các tham khảo:

- Jamouille, M.[Computer and computerisation in general practice]. *Les informa-g-iciens* (pp. 193–209). Presses Universitaires de Namur. 1986
- Wonca International Classification Committee. An international glossary for general/family practice. WONCA Classification Committee. *Family Practice*, 12(3), 341–369. 1995
- Jamouille M, Roland M. Quaternary prevention. WICC annual workshop Hong Kong: Wonca congress proceedings. 1995
- Bentzen N. Wonca Dictionary of General/Family Practice. Maanedsskr. Copenhagen.2003